

Nieuws uit 1018 - Buurtorganisatie 1018

April 2024



In deze April 2024 editie:

- [Grote variatie in plannen voor Centrum Begroot](#)
- [Nationaal Holocaust Museum geopend – kritiek op burgemeester Halsema](#)
- [Dromen van een groen Meijer-Visserplein](#)
- [490 miljoen jaar oud fossiel in Artis-Micropia](#)
- [Petersburgjournaal #30, april 2024](#)
- [Tijdelijk tramspoor lijn 26](#)
- [Voorstel voor aanpak Weesperstraat misschien al voor de zomer](#)



Verkeersgeweld

Sinds half december mogen we nog maar 30 km rijden. Eerlijk gezegd kan ik – als wandelaar - mijn geluk niet op. Wat me vooral verbaast is de rust en stilte in de stad. Zijn er minder auto's in de buurt of maken ze alleen minder lawaai? Soms waan ik me op een foto van Jacob Olie.

Nu weet ik ook wel dat de 30 km maatregel niet alleen bedoeld is voor mijn levensgeluk. Het gaat in eerste instantie om het omlaag brengen van

het aantal verkeersslachtoffers. Vooral voor kinderen en oudere voetgangers (zoals ik) ging het drukke verkeer veel te snel. Ik werd regelmatig opgeschrikt door een aanstormend voertuig uit onverwachte hoek. De Roeterstraat/Plantage Kerklaan oversteken, bijvoorbeeld, was een waagstuk. Alleen met 'God's finger on your shoulder' kwam je levend aan de overkant.

Nu het stiller is, realiseer ik me pas echt hoe erg verkeersgeweld is en hoe het je beïnvloedt. Al die auto's die langs je razen, het snelle optrekken en gas geven, het lawaai. Het heeft iets agressiefs en vijandigs.

Met deze maatregel hebben we de stad terug gekregen! Nee, niet iedereen rijdt 30, maar in ieder geval wel minder hard dan 50. Zelfs de taxichauffeurs (frequente weggebruikers in onze buurt) houden zich eraan. Uit onderzoek blijkt dat mensen van de weeromstuit langzamer gaan rijden, ook op de wegen waar 50 km is toegestaan.

Is vrijwillig vaart minderen het enige waar we op kunnen hopen voor de Weesperstraat en de Wibautstraat, de verkeersnachtmerrie van het centrum? Of kan iemand mij uitleggen waarom daar nog geen 30 km geldt. Zullen we in deze straten ooit weer voor ons plezier kunnen drentelen, slenteren en flaneren?! Misschien zijn daar meer vingers van God voor nodig.

Loes Louteslager
Bestuurslid Buurtorganisatie 1018

GROTE VARIATIE IN PLANNEN VOOR CENTRUM BEGROOT

01 April - Categorieën: Czaar Peterbuurt, Kadijken, Oostelijke Eilanden, Plantagebuurt, Weesperbuurt, Stadsdeel Centrum

In de Plantage-Weesperbuurt en op de Kadijken en de Oostelijke Eilanden dingen ruim dertig plannen mee naar geld uit de subsidiepot Centrum Begroot. Dit jaar stelt stadsdeel Centrum een half miljoen euro beschikbaar voor plannen die de sociale cohesie en de leefbaarheid in de buurt moeten verbeteren en die ten goede moeten komen aan alle buurtbewoners. Die bewoners zijn ook degenen die later dit jaar bepalen welke voorstellen voor subsidiëring in aanmerking komen. In totaal werden in Centrum 129 plannen ingediend.



Beeld: BO1018

Opvallend is dit jaar de grote variatie in de ingediende voorstellen. Zoals elk jaar zijn er ook nu weer veel plannen om de buurt te vergroenen, maar deze keer willen bewoners hun buurt ook graag op andere manieren verfraaien. Zo vragen bewoners in de Plantage geld voor een fatsoenlijke fietsenparkeerplaats bij de ingang van Artis en voor meer kroonlantarens, terwijl op twee blinde muren op de Oostelijke Eilanden muurschilderingen zouden moeten komen. Ook de nieuw ontworpen statiegeldbak, waarvan het eerste exemplaar vorig jaar in de Hoftuin achter de Hermitage werd geplaatst, is populair. In liefst drie verschillende aanvragen wordt gepleit voor meer exemplaren, verspreid door de buurten.

Van heel andere aard is een verzoek van een bewoonster om het financieel mogelijk te maken dat zij twee zelfgemaakte documentaires over de renovatie en de nieuwbouw op de Oostelijke Eilanden in buurthuis De Witte Boei kan vertonen. Om meer buurtbewoners die mogelijkheid te bieden, vraagt het Amsterdams Buurt FilmFestival (ABFF) steun om buurtbewoners te leren zelf films te maken. De betere films zullen in de Openbare Bibliotheek op een heus filmscherm worden vertoond.

Hoewel veel in de opzet van Centrum Begroot hetzelfde is gebleven, is dit jaar gekozen voor een indeling in vijf wat grotere gebieden. Zo hoopt men op het stadhuis de situatie van vorig jaar te voorkomen toen onder meer in de Plantage-Weesperbuurt zo weinig plannen waren ingediend dat ze allemaal ongeacht het aantal uitgebrachte stemmen het gevraagde geld kregen. Om dit te voorkomen is de Plantage-Weesperbuurt nu gekoppeld aan de Weteringschans en omgeving. Sommige lezers van dit blad kunnen daardoor nu ook stemmen op een voorstel voor een podcast over bier brouwen in de Leidsebuurt.

[De 129 plannen](#) zullen in de komende maanden door het stadsdeel worden beoordeeld op hun haalbaarheid, waarna bewoners tussen 17 juni en 15 juli mogen bepalen welke voorstellen hun voorkeur hebben. In de laatste week van juli worden de door de bewoners gehonoreerde plannen bekend gemaakt.

<https://centrumbegroot.amsterdam.nl/plannen>

NATIONAAL HOLOCAUST MUSEUM GEOPEND – KRITIEK OP BURGEMEESTER HALSEMA

01 April - Categorieën: Plantage Middenlaan e.o.

Op zondag 10 maart heeft koning Willem-Alexander het Nationaal Holocaust Museum geopend. Er was een massale aanwezigheid van politie als gevolg

van de aangekondigde protesten tegen de komst van de Israëlische president Herzog zowel op het Waterlooplein als op de Plantage Middenlaan. Toch was er veel kritiek vanuit de landelijke en de gemeentelijke politiek op burgemeester Halsema dat de demonstranten niet voldoende op afstand waren gehouden.



Beeld: Mike Bink

De burgemeester lichtte in [een brief](#) aan de gemeenteraad toe waarom zij meende de juiste beslissingen te hebben genomen.

Zij schrijft onder andere

“In het politieke en maatschappelijke debat heerst nu boosheid en onbegrip over hoe het demonstratierecht zich verhoudt tot datgene dat op zondag plaatsvond, en hoe de Amsterdamse driehoek uitvoering heeft gegeven aan het demonstratierecht. (...)

Daarbij moet er wel rekening mee worden gehouden dat een burgemeester zich volgens het in de Nederlandse Grondwet opgenomen censuurverbod niet mag bemoeien met de inhoud van een demonstratie en dat tegen strafbare uitingen alleen na manifestatie kan worden opgetreden door het Openbaar Ministerie. Ook dient een burgemeester zich te allen tijde juist in te spannen om een demonstratie doorgang te laten vinden binnen ‘zicht- en gehoorafstand’ van in dit geval de persoon waartegen de demonstranten zich richten. (...)

Met de bekendmaking van de komst van de Israëlische president Herzog kwam de historisch belangrijke opening van het Nationaal Holocaust Museum op het toneel van de wereldpolitiek terecht. De actualiteit van het aanhoudende militaire geweld in Gaza dat na de verschrikkelijke terroristische aanslag op Israël van Hamas op 7 oktober 2023 plaatsvindt, raakt veel burgers. Niet het Nationaal Holocaust Museum zelf, maar de komst van de Israëlische president leidde tot grote verontwaardiging.“

De burgemeester eindigt de raadsformatiebrief met de volgende alinea:

“Tijdens de opening kwamen gruwelijke herinneringen en hedendaags verdriet samen. Dat schuurde en deed pijn maar het hoort ook onvermijdelijk bij een vrije democratie. Het laat onverlet de blijvende waarde van het Nationaal Holocaust Museum. We zullen de Holocaust in Amsterdam altijd herdenken, een misdaad tegen Joden en tegen de menselijkheid die onvergelijkbaar is in de geschiedenis.”

De gemeenteraad sprak uitgebreid over de gebeurtenissen en nam uiteindelijk genoegen met de uitleg die de burgemeester in haar brief had gegeven.

Het nieuwe museum is gevestigd in het gebouw van de voormalige Hervormde Kweekschool en ligt pal naast de toenmalige Joodse crèche van waaruit zeshonderd kinderen zijn gered. Dat gebeurde dankzij de inzet van de directrice van de crèche Helene Pimentel en haar medewerkers. Essentieel was ook de rol van Johan Verhulst, de directeur van de Kweekschool. Zij konden zorgen dat de kinderen terecht kwamen met de studentenverzetsgroep die ze onderbrachten bij gezinnen her en der in Nederland.

Na de opening in 1987 van het Joods Museum aan de Weesperstraat groeide het besef dat er in Amsterdam een herdenkingsplek en een plaats van reflectie moest komen. En zo werd in 1992 de Hollandsche Schouwburg een

herdenkingsplek, het gebouw waar vanaf juli 1942 ongeveer 46.000 joden tijdelijk werden vastgehouden. Van daaruit werden ze op transport gezet, de meesten eerst naar Westerbork en vandaar uit verder naar de concentratie- en vernietigingskampen.

Emile Schrijver, directeur van het Joods Cultureel Kwartier benadrukte bij de opening het belang van het nieuwe museum: *“Voor nieuwe generaties zal het een plek zijn om te leren, wat het betekent als mensen hun menselijkheid wordt ontnomen.”*

Het nieuwe Nationaal Holocaust Museum en de grondig gerenoveerde Hollandse Schouwburg pal tegenover het museum, zijn sinds 11 maart open voor het publiek.

DROMEN VAN EEN GROEN MEIJER-VISSERPLEIN

01 April - Categorieën: Verkeer, Groen

Wie vandaag de dag aan het Meester Visserplein denkt, ziet vooral een onafzienbare rij auto's voor zich die niet weten hoe snel ze bij de IJ-tunnel of het Weesperplein moeten komen. Hoe mooi zou het zijn, bedacht kunstenaar en buurtbewoner Marien Schouten, als dit plein samen met het aangrenzende Jonas Daniël Meijerplein één groene verblijfsruimte voor voetgangers en fietsers zou kunnen worden. En helemaal ideaal zou het zijn als ook de autotunnel onder het plein er deel van zou uitmaken. Onlangs presenteerde Schouten de ideeën van een door hem gevormde denktank aan de Amsterdamse politiek in de [brochure 'Het Nieuwe Meijer-Visserplein'](#).



Beeld: Illustratie uit de brochure

Die ideeën gaan ervan uit dat de Weesperstraat op termijn versmald zal worden, waardoor het een gewone stadsstraat wordt en niet meer de doorgaande route die het nu is. Schouten: “Dat geeft rust en maakt het gemakkelijker om de twee pleinen met elkaar te verbinden en te vergroenen zodat er gevoelsmatig een echt plein ontstaat. Onze stelling is dat grote, openbare ruimtes in de stad zeldzaam zijn, en dat je ze moet koesteren en waar mogelijk verbeteren in plaats van ze te verwaarlozen zoals nu al jaren met deze twee pleinen gebeurt.”

Een bonus is volgens Schouten de reusachtige ruimte onder het plein, die ooit bedoeld was als autotunnel maar nu leeg staat. “Het is een langgerekte ruimte met de oppervlakte van een voetbalveld, met een rechtstreekse verbinding met metrostation Waterlooplein en bovendien zijn er op verschillende plekken trappen naar het plein, zodat de tunnel vanaf straatniveau goed bereikbaar is. Het Joods museum, de Portugese synagoge en de Mozes en Aaronkerk kunnen er een informatiepunt inrichten, terwijl er voor de Filmacademie en de Academie voor Bouwkunst ruimtes kunnen komen om werk van hun studenten te laten zien. Wie trouwens denkt dat het wel een heel donkere ruimte zal zijn, vergist zich, want de tunnel wordt op dit moment voor een deel afgedekt door twee enorme platen. In ons plan worden die weggehaald met als gevolg dat er straks een enorme plens licht in de ruimte zal vallen.”

Een bijzonder onderdeel van het plan van Schouten en zijn medestanders, onder wie landschapsarchitect Hanneke Klijne, architect Evelyne Merckx, stedenbouwkundige Zef Hemel en directeur Liesbeth Bijvoet van het Joods Museum, is een ondergronds waterbassin dat hij in de tunnel wil aanleggen naar het voorbeeld van Mexicaanse cenotes, zoetwaterreservoirs om regenwater vast te houden en om hittestress tegen te gaan. “De ondergrondse ruimte moet in onze visie een plek worden met water en veel planten, waar bewoners op warme dagen verkoeling kunnen vinden. Het kan zo ook een showcase worden voor innovaties op het gebied van duurzaamheid.”

Al met al een mooi toekomstvisioen, maar hoe zit het met de haalbaarheid ervan?

“Het zal geld gaan kosten”, erkent Marien Schouten, “maar hoeveel geld zal afhangen van het ambitieniveau van de gemeente.” “Het is trouwens wel allemaal ruimte die de gemeente min of meer cadeau krijgt”, vult Hanneke Klijne aan, “want zowel de pleinen als de tunnel liggen er al, dus wij zeggen: gebruik wat er is, doe aan herbestemming.” Schouten: “Dat idee spreekt mensen aan, merk ik. Ik heb ons plan in de stadsdeelcommissie gepresenteerd en daar waren de reacties zonder meer positief, ook bij het stadsdeelbestuur. Bestuurder Micha Mos is zelfs bij me langs geweest om onze maquette te bekijken. Op dit moment ligt het plan bij een ambtenaar van de dienst Ruimte en Duurzaamheid die een advies gaat schrijven over de haalbaarheid ervan. Wij wachten vol spanning af.”

490 MILJOEN JAAR OUD FOSSIEL IN ARTIS-MICROPIA

29 March - Categorieën: Artis

Bij Micropia, 's werelds eerste microbenmuseum op het terrein van Artis aan de Plantage Kerklaan, valt sinds kort een bijzonder fossiel te bewonderen. Het gaat om een stromatoliet van ongeveer 490 miljoen jaar oud, een gesteente gevormd door de activiteit van micro-organismen in prehistorische ondiepe wateren.



Beeld: Micropia, Emmelie-Kuijper

Stromatolieten worden beschouwd als de vroegste structuren die zijn ontstaan door levende organismen. De oudste gevonden exemplaren zijn zo'n 3,5 miljard jaar oud. Ze zijn van onschatbare waarde voor het begrijpen van de vroege geschiedenis van het leven op aarde, omdat ze een cruciale rol speelden in het vroegste ecosysteem en bijdroegen aan de productie van zuurstof. Tegenwoordig zijn ze tamelijk zeldzaam en groeien alleen nog in wateren met een verhoogde zoutconcentratie,

De stromatoliet in Micropia is afkomstig uit Saratoga Springs in de Amerikaanse staat New York. Op deze plek werden stromatolieten in 1825 voor het eerst wetenschappelijk beschreven. Dit exemplaar vond na een reeks van overdrachten zijn thuis in de collectie van Artis, waar het voorheen tentoongesteld werd in het Geologisch Museum. Sinds de sluiting van dit museum in 2011 verbleef het fossiel in de opslag. Eind maart 2024 is het overgebracht naar Artis-Micropia.

PETERSBURGJOURNAAL #30, APRIL 2024

27 March - Categorieën: Petersburgjournaal

In dit nummer onder meer:

- Waar gebeurt wat?
- Derde bijeenkomst 'Ons Buurtplein' op Oostenburg
- Talkshow: Hoeveel cultuur krijgt Oostenburg?
- Aanleg plasdraszona gestart

Lees het nummer [HIER](#)

Petersburg Journaal #30

Magazine voor bewoners en ondernemers van de Oostelijke Eilanden,
De Kadijkken, Czaar Peterbuurt en het Funenpark, april 2024

Dit is nummer 30 van het Petersburgjournaal. Met dit journaal willen stadsdeel Centrum en woningcorporatie Stadgenoot u op de hoogte houden van alle bouwactiviteiten en ontwikkelingen in de buurt. Het volgende nummer verschijnt in juli 2024.



Strukton op schema

- 2 Waar gebeurt wat?
- 3 Derde bijeenkomst 'Ons Buurtplein' op Oostenburg
- 4 Talkshow: Hoeveel cultuur krijgt Oostenburg?
- 4 Aanleg plasdraszone gestart
- 5 Behoed voor broed
- 5 Kruispunt aangepakt
- 5 Een nieuwe trap
- 6-7 De zaak Zonnewendebrug
- 8-9 Afscheid van Oostenburg
- 10-11 Eerste deel tunnel deze zomer klaar
- 12 Mensen samenbrengen is superieuk

TIJDELIJK TRAMSPOOR LIJN 26

26 March - Categorieën: Czaar Peterbuurt, Verkeer

De gemeente Amsterdam legt de komende maanden in het parkje op de kruising van de Piet Heinkade en de Czaar Peterstraat een tijdelijk stukje tramspoor aan waarover de trams van lijn 26 vanaf de Piet Heinkade de Czaar

Peterstraat in kunnen rijden en zo door naar de onderhoudswerkplaats verderop in de stad.



Beeld: BO1018

Dit verbindingsspoor is nodig omdat ProRail tussen 2024 en 2030 de vijf spoorbruggen over de Oostertoegang bij Centraal Station gaat vervangen. Daardoor kan de IJtram de werkplaats aan de centrum-kant van het station niet langer via die route bereiken. Het gevolg zal zijn dat tot 2030 gemiddeld tweemaal per dag een tram van lijn 26 het spoor van lijn 7 zal gebruiken en door de Czaar Peterstraat de stad in zal rijden. De terugtocht vindt om veiligheidsredenen 's nachts plaats.

De voor het werk noodzakelijke damwanden zijn inmiddels geplaatst. Enige overlast wordt nog wel in april verwacht als in het tramspoor van lijn 7 een wissel zal worden geplaatst om het nieuwe spoor op het oude te laten aansluiten. Om dat mogelijk te maken rijdt lijn 7 tussen 22 en 26 april een nog nader te bepalen aangepaste route. Lijn 26 zal drie weekenden lang zelfs helemaal niet rijden, te weten in het Paasweekend en in de weekenden van 13/14 april en 25/26 mei. Op 24 juni wordt het nieuwe tijdelijke tramspoor in gebruik genomen. De tijdelijke situatie zal tot 2029 blijven bestaan.

VOORSTEL VOOR AANPAK WEESPERSTRAAT MISSCHIEN AL VOOR DE ZOMER

20 March - Categorieën: Weesperbuurt, Verkeer

Wethouder Melanie van der Horst zal proberen om nog voor de zomer te komen met een voorstel voor de toekomstige inrichting van de Weesperstraat. Die toezegging deed zij donderdag 14 maart in de raadscommissie Mobiliteit, Openbare ruimte en Water. Op tafel lag daar de evaluatie van de in de zomer van 2023 gehouden proef met een knip in de drukke verkeersader richting IJ-tunnel. Maar de commissieleden wilden vooral van de wethouder weten hoe nu verder met Amsterdams grootste verkeerskundige hoofdpijndossier.



Beeld: Wouter Hisschemöller

Als uit de ruim een uur durende discussie in de commissie één ding duidelijk werd, dan was dat wel dat voor een zo rigoureuze maatregel als het aanbrengen van een knip in een belangrijke doorgaande weg na de proef nog maar heel weinig draagvlak bestaat. Dat komt niet alleen door de problemen die de nood- en hulpdiensten en anderen bij de slagbomen ondervonden, maar ook door het negatieve effect van de knip op naburige straten, vooral op de Kattenburgerstraat. Maar terwijl de woordvoerders van onder meer VVD en FvD uit de evaluatie de conclusie trokken dat de proef met de knip, in de woorden van VVD-raadslid Wijnants, "een debacle" was geworden en nauwelijks of geen bruikbare informatie had opgeleverd, steunden met name D66 en GroenLinks de wethouder in haar opvatting dat de proef juist heel leerzaam was geweest. Vooral het feit dat het autoverkeer tijdens de proef in de hele stad was afgenomen en dat er zich op de A10 geen noemenswaardige problemen hebben voorgedaan, beschouwden zij als waardevolle informatie.

Dit verschil in waardering voor de proef viel niet geheel toevallig samen met een verschil in visie tussen de partijen op de toekomst van de Weesperstraat. Dat bleek ook toen het ging over de vraag hoe nu verder. VVD en FvD pleitten voor handhaving van de huidige vier rijbanen en de maximumsnelheid van 50 km/uur, waarbij Wijnants overigens zei op termijn wel brood te zien in systemen voor intelligente toegang die het de gemeente mogelijk moeten maken om delen van de stad alleen voor bepaalde doelgroepen toegankelijk te maken. Tegenover deze voorstanders van de status quo stonden de woordvoerders van de coalitiepartijen D66 en GroenLinks die beiden pleitten voor versmalling van de straat naar twee maal één rijbaan en voor invoering van een maximumsnelheid van 30 km/uur.

In haar afsluitende beschouwing stelde wethouder Van der Horst dat de proef naar haar mening wel degelijk leerzaam was geweest, al was het maar omdat duidelijk was geworden dat een harde knip niet de ideale manier is om het verkeer in een straat als de Weesperstraat te reguleren. “We nemen daarom wat mij betreft nu ook afscheid van het woord ‘knip’. In plaats daarvan willen we voortaan uitgaan van verkeersfilters omdat dat echt een andere benadering is. Het betekent dat veel mensen er nog steeds wel door mogen, maar sommigen niet meer, in feite zoals we nu in de binnenstad ook al straten hebben afgesloten voor bepaalde vormen van verkeer. We moeten bij het praten over het al dan niet verlenen van toegang trouwens ook veel minder naar locaties gaan kijken en veel meer naar doelgroepen. Ook dat hebben we van deze proef geleerd.”

De wethouder zei uit de discussie te hebben opgemaakt dat het nu haar beurt was om met een voorstel voor een vervolgesprek te komen. Wat haar betreft komt zij nog voor de zomer met een voorstel naar de commissie, met daarin onder mee de optie om te kiezen voor een maximumsnelheid in de Weesperstraat van 30 km/uur en een versmalling naar twee maal één rijbaan. Invoering van een systeem van intelligente toegang zal naar haar mening wat meer tijd gaan kosten, zeker omdat er heel zorgvuldig moet worden gekeken naar de doelgroepen die voor voorrang in aanmerking komen. De wethouder besloot haar betoog met de hartenkreet dat er hoognodig iets moet worden gedaan aan de leefbaarheid in de Weesperstraat. “Niets doen is nu echt geen optie meer.”

Agenda

Voor de actuele agenda zie de [website van buurtorganisatie.nl](https://www.buurtorganisatie.nl)



Copyright © 2024 Buurtorganisatie 1018, All rights reserved.

Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? U kunt zich hier [afmelden](#).

